

Svenskarnas syn på personlig assistans

Fremia och Riksföreningen JAG

Katarina Hajdu
Anton Wallin

2026-07-02

verian

Bakgrund och metod

Bakgrund och metod

Verian har på uppdrag av Fremia och Riksorganisationen JAG genomfört en undersökning för att kartlägga kunskap, syn och attityd gällande personlig assistans i Sverige.

Resultaten ska användas i påverkans- och kommunikationssyfte, men också som intern kunskapsbank för att förstå allmänhetens uppfattning och kunskaper om personlig assistans överlag.

Metod: webbenkät i slumpmässigt rekryterade och riksrepresentativa Sifopanelen

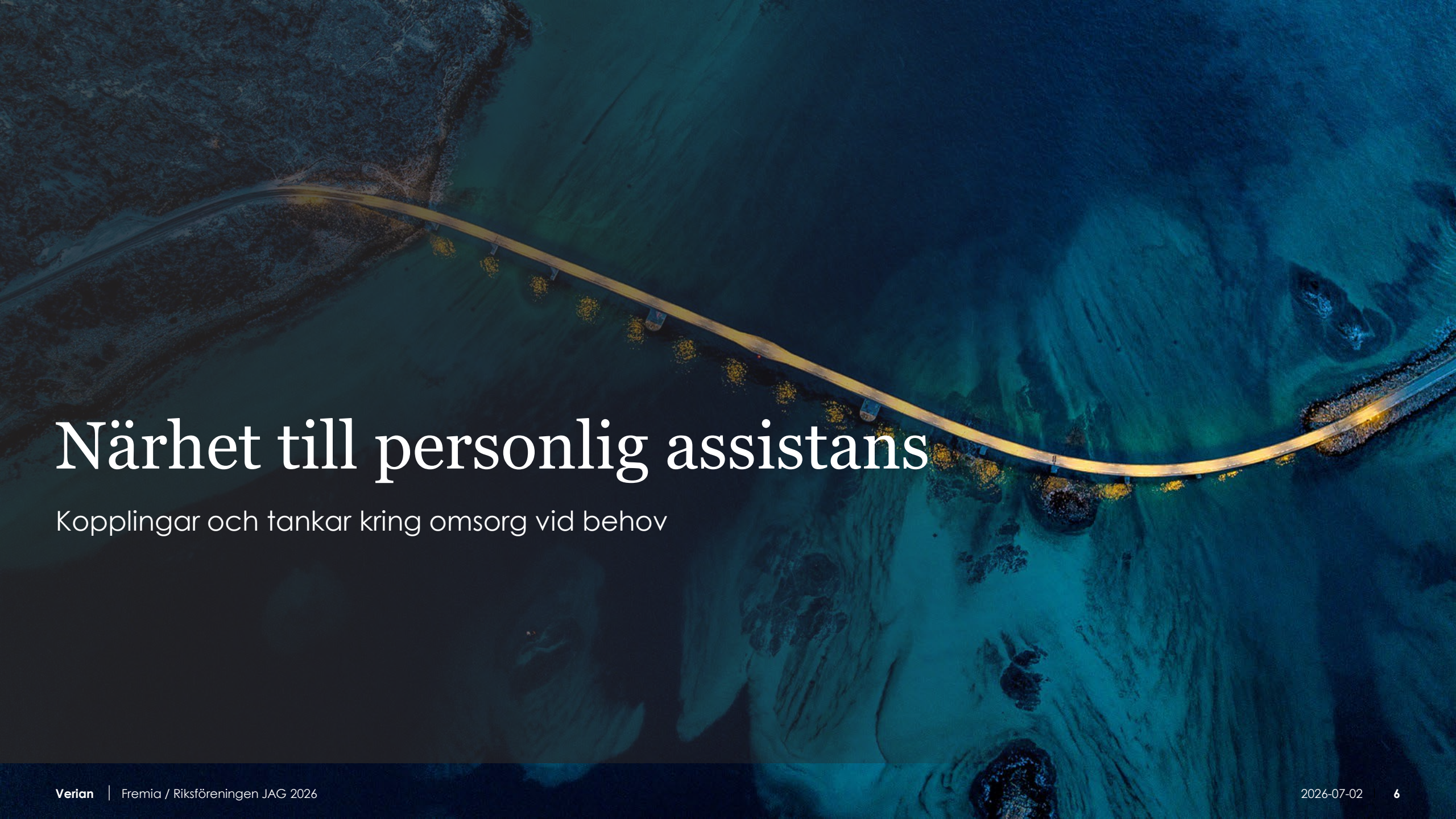
Urval och målgrupp: Allmänheten, 18-84 år

Antal intervjuer: 2002

Fältperiod: 2026-03-20 – 2026-03-27

An aerial night photograph of a long, curved bridge spanning a body of water. The bridge is illuminated with warm yellow lights, and its reflection is visible in the dark water. The surrounding landscape is dark and textured, possibly forested or rocky. The overall mood is serene and modern.

Resultat

Närhet till personlig assistans

Kopplingar och tankar kring omsorg vid behov

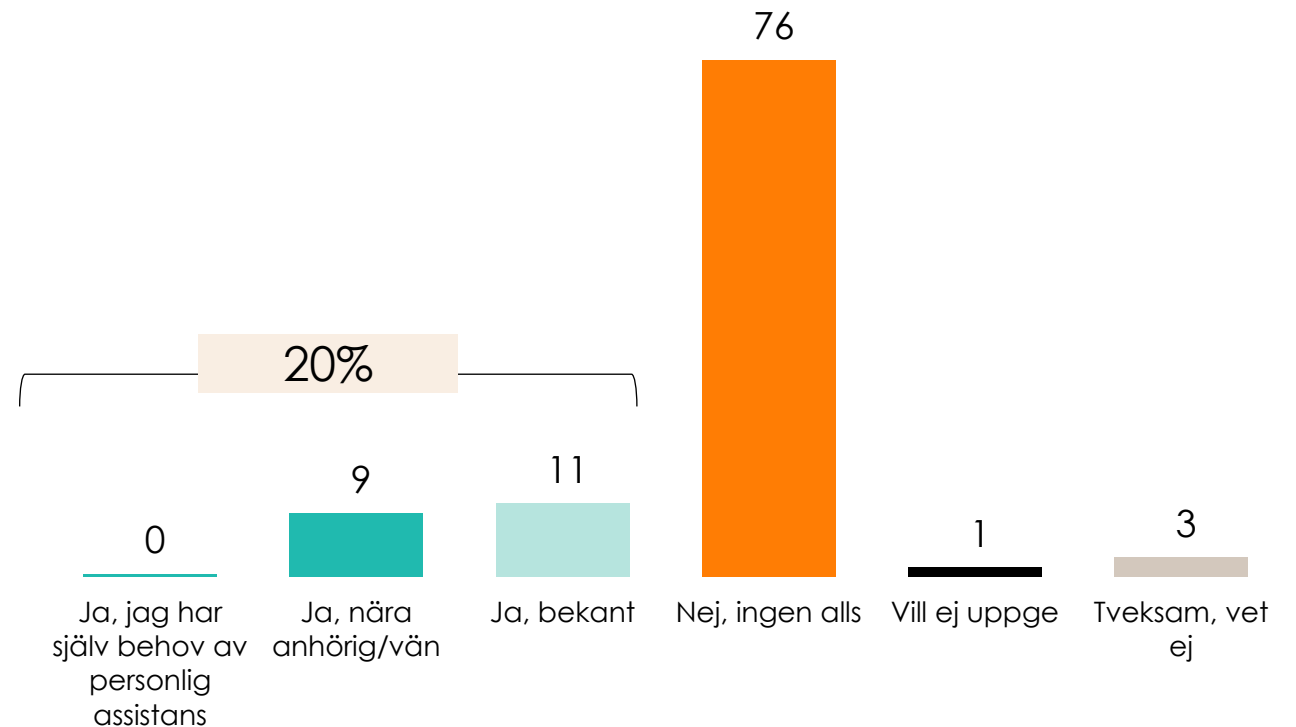
Personlig assistans finns nära – för var femte

20%

Har någon i sin närhet
som är i behov av
personlig assistans
idag

Har du själv eller någon i din närhet behov av personlig assistans idag? Flera val möjliga.

Andel i %

Bas: Samtliga, 2002 intervjuer

Varannan har en koppling till arbetet som personlig assistent

51%

Har någon i sin närhet
eller har själv arbetat
som personlig assistent

58%

av kvinnorna har en
koppling till arbete som
personlig assistent –
motsvarande siffra för
männen är 45 procent

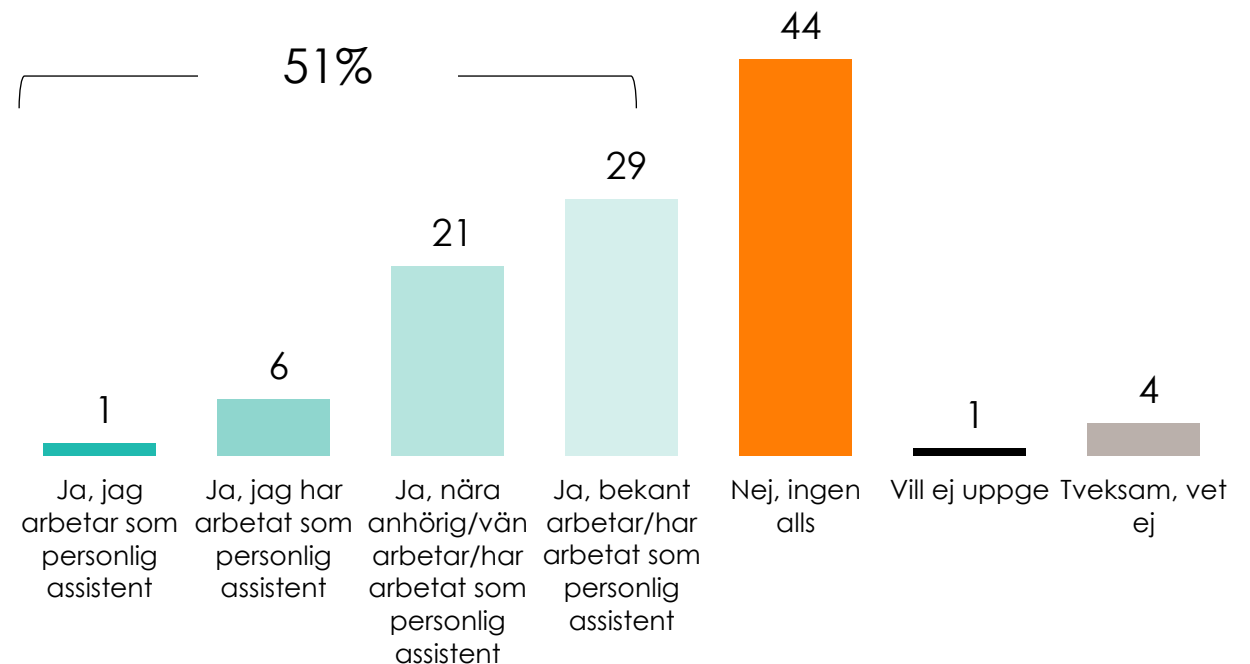
Signifikanta skillnader
framträder mellan olika
grupper.

Koppling till arbete som
personlig assistent är
vanligare bland kvinnor
än bland män och är
särskilt utbredd bland
personer i åldern 30–49
år, där nästan sex av
tio uppger en sådan
koppling. Färre i den
äldsta gruppen 65–84
år (38%).

Finns det någon i din närhet som arbetar eller har arbetat som personlig assistent?

Flera val möjliga

Andel i %

Bas: Samtliga, 2002 intervjuer

En utomstående personlig assistent är förstahandsval för flest

41%

Av de i åldern 30-49 år svarar en utomstående i högre grad

15%

Av "oppositionen" vill ha en anhörig/familjemedlem

25%

Var fjärde Tidöväljare vill ha en anhörig eller familjemedlem

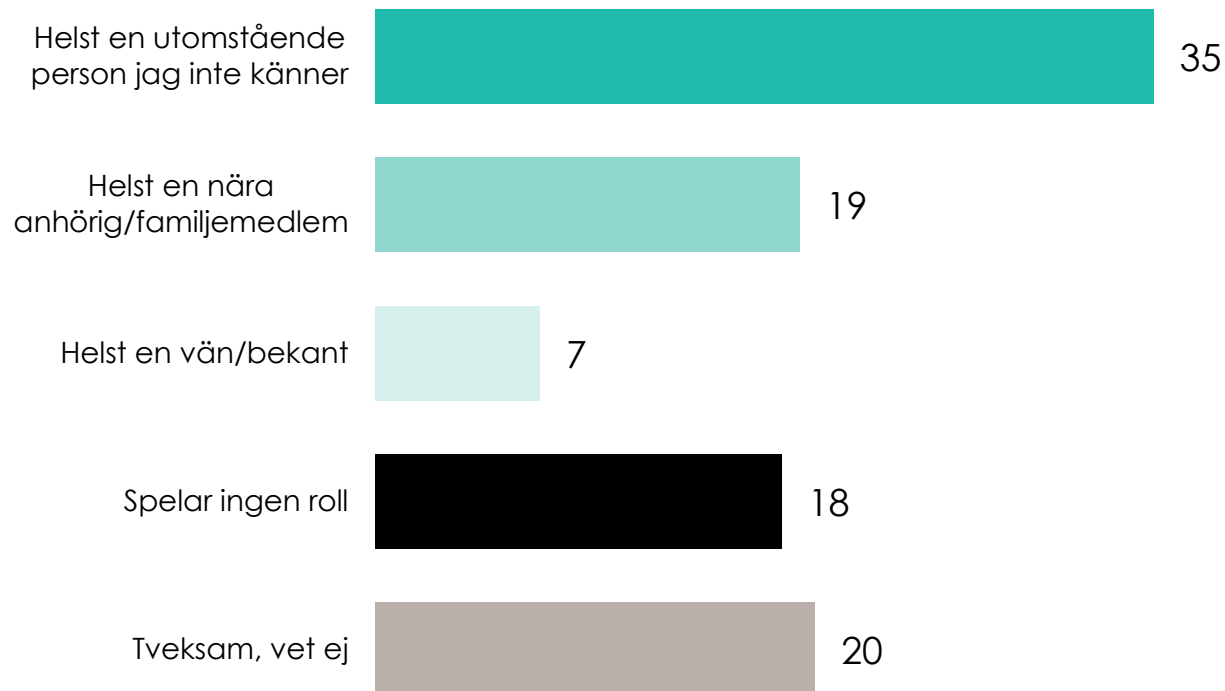
Signifikanta skillnader framträder mellan olika grupper.

Män svarar i högre grad en nära anhörig (22%) eller att det inte spelar någon roll (22%). Kvinnor är mer osäkra (26%).

Äldre svarar i högre grad att det inte spelar någon roll (25%) och en nära anhörig (23%).

Om du skulle behöva stöd av en personlig assistent, vem skulle du helst vilja ha som personlig assistent då?

Andel i %

Bas: Samtliga, 2002 intervjuer

Tankar och associationer om personlig assistans

Hjälp i vardagen och funktionsnedsättning top of mind

Top of mind – vad människor tänker på om personlig assistans i första hand

På frågan om vad det första man tänker på när man hör begreppet personlig assistans är, ligger funktionsnedsättning och hjälp top of mind.

Även fusk och bedrägerier förekommer i de öppna svaren dominerar alltså inte bilden av vad personlig assistans faktiskt associeras med vid en första anblick.

Däremot förekommer fusk oftare vid ”närmare eftertanke”

Top in mind – vad människor tänker på om personlig assistans när de får resonera vidare

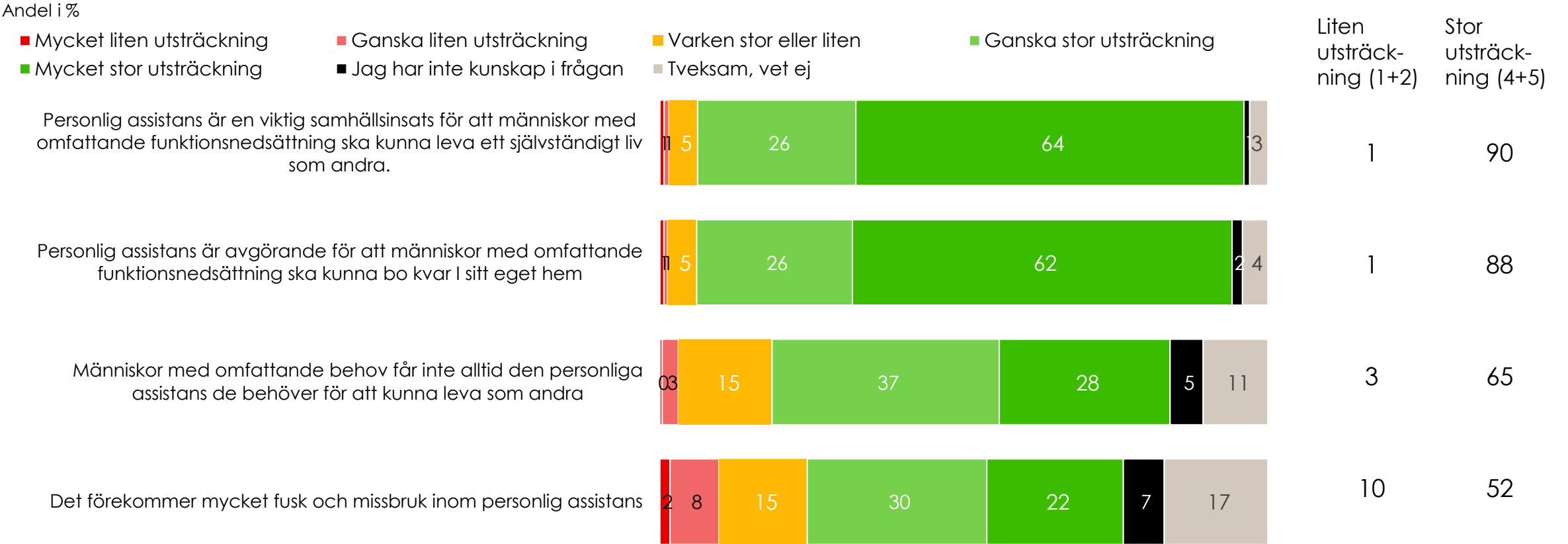
I personliga assistansen varumärke finns en bild av fusk, men det negativa attributet är sekundärt snarare än primärt.

Som uppföljning till top-of-mind-frågan ställdes en fråga om vilka associationer som relaterade till begreppet personlig assistans. Vi kallar det top-in-mind, och där blev fusk alltmer ett alltmer förekommande tema, näst oftast omnämnt.

Personlig assistans upplevs som viktigt – samtidigt finns oro för fusk

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden:

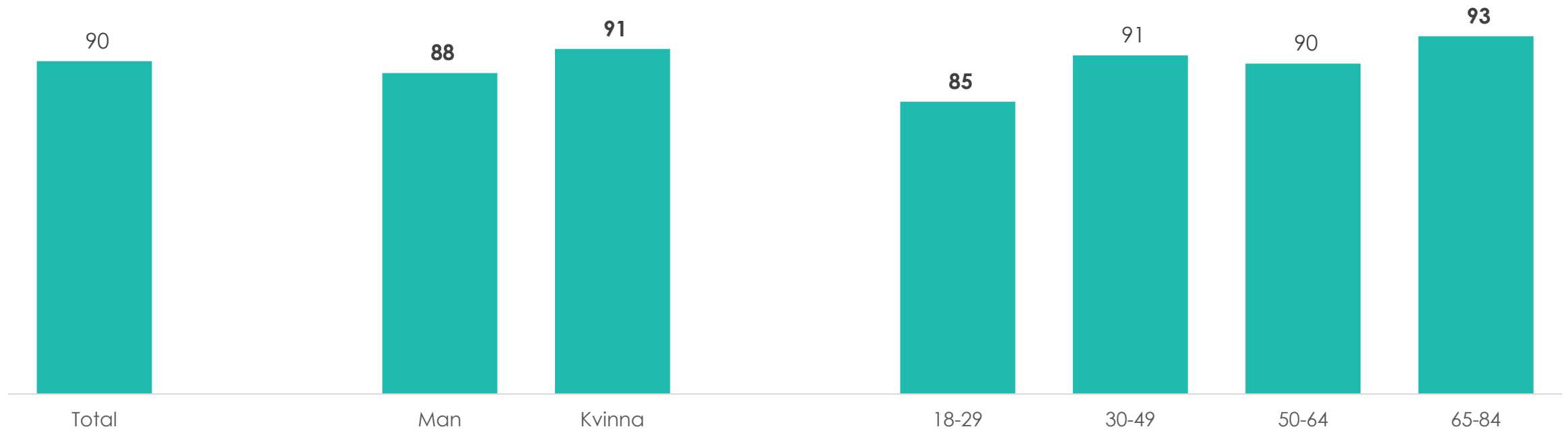
Bas: Samtliga, 2002 intervjuer

Stödet för personlig assistans är högt – särskilt bland kvinnor och äldre

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden?

Andelar ganska + mycket stor utsträckning, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

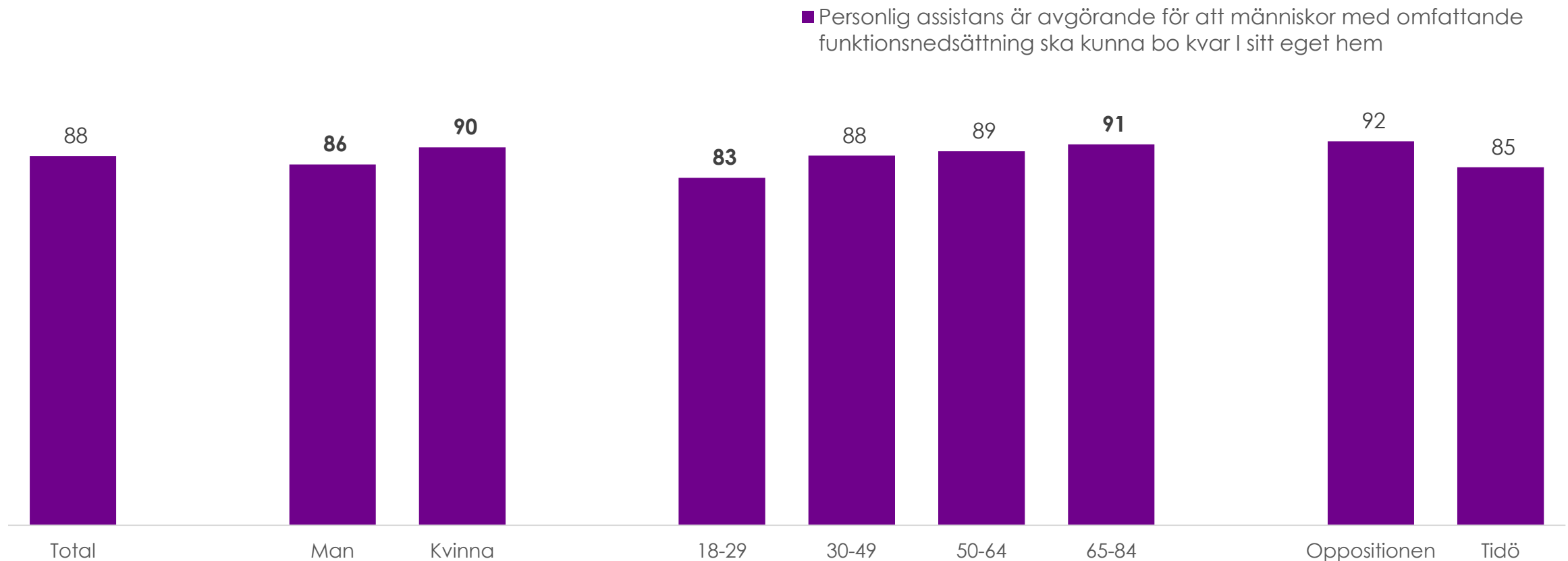
■ Personlig assistans är en viktig samhällsinsats för att människor med omfattande funktionsnedsättning ska kunna leva ett självständigt liv som andra.

Personlig assistans ses som avgörande för att kunna bo kvar hemma

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden?

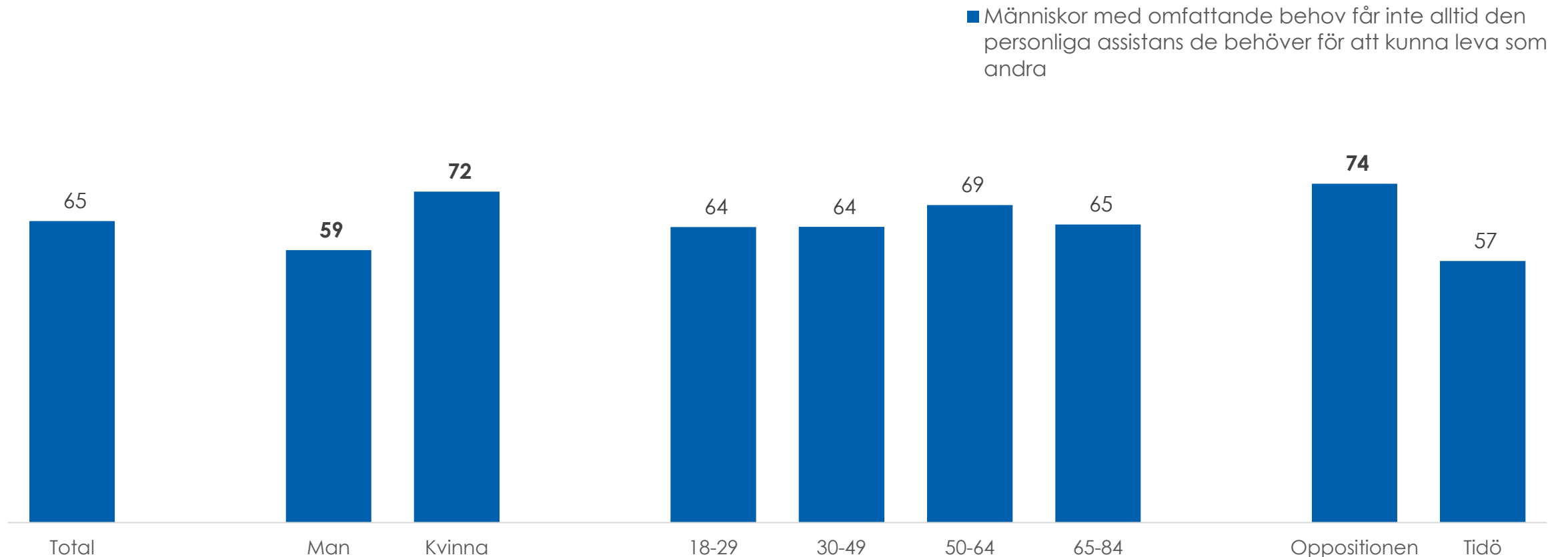
Andelar ganska + mycket stor utsträckning, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

Majoritet anser att personlig assistans inte alltid räcker till

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden?

Andelar ganska + mycket stor utsträckning, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

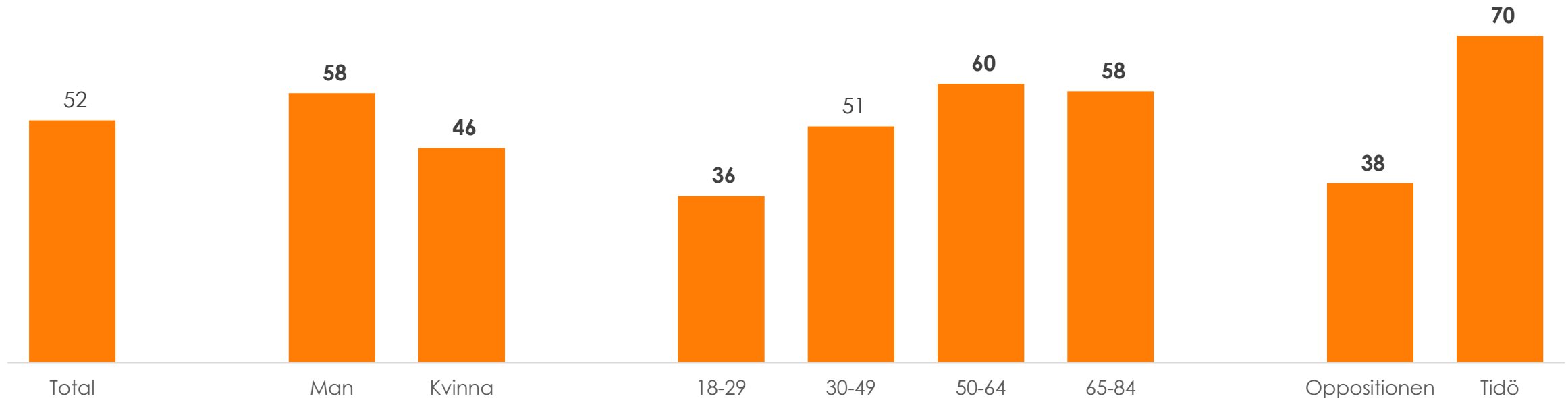

Det finns en misstro mot systemet som är särskilt stor i flera grupper

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden?

Andelar ganska + mycket stor utsträckning, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

■ Det förekommer mycket fusk och missbruk inom personlig assistans

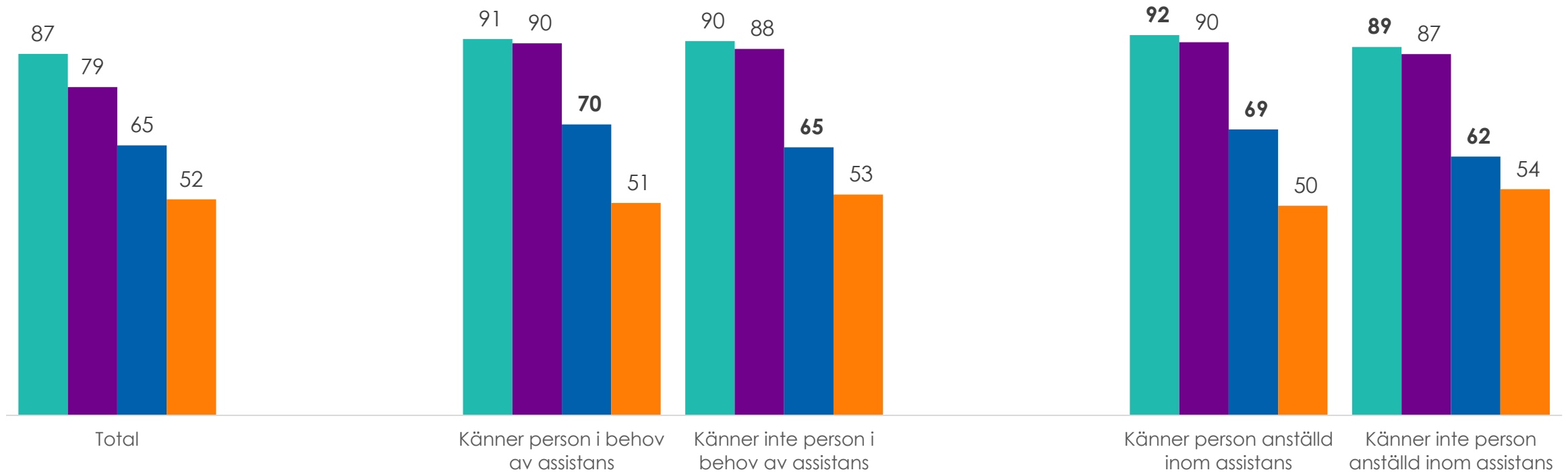

Inga tydliga skillnader i attityder – oavsett närhet till personlig assistans

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden?

Andelar ganska + mycket stor utsträckning, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

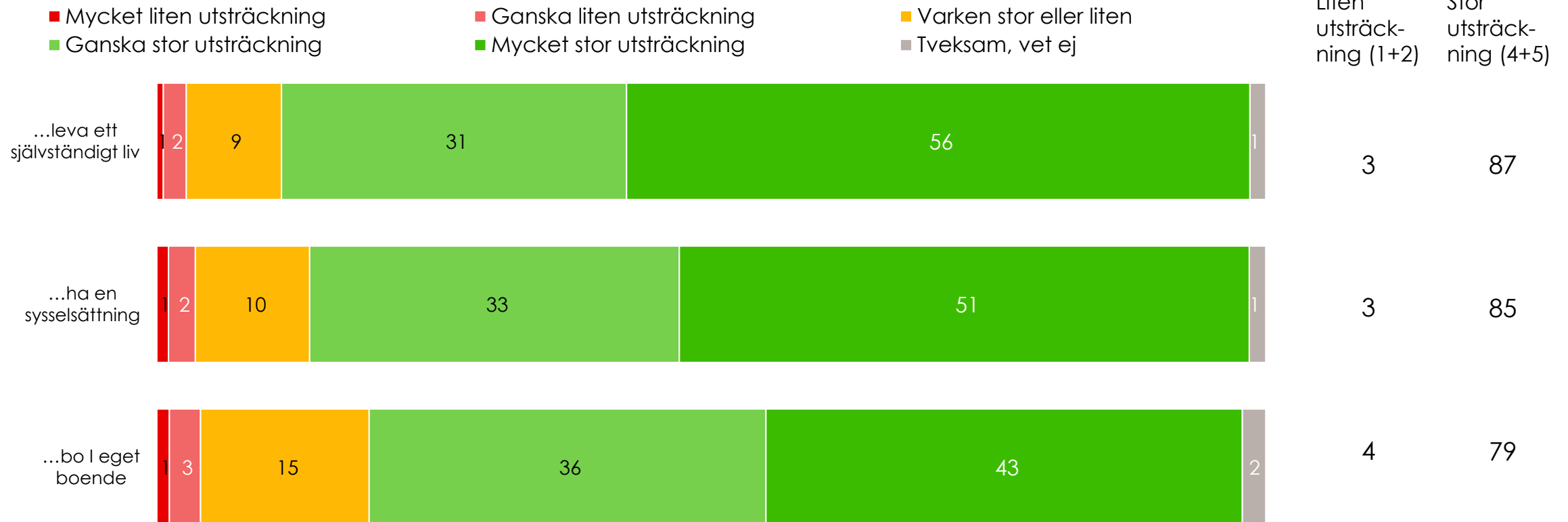
■ Självständigt liv som andra ■ Bo kvar i sitt eget hem ■ Kunna leva som andra ■ Fusk och missbruk

Stark uppslutning kring lika möjligheter

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden: Personer med funktionsnedsättning ska ha samma möjlighet som andra att...

Andel i %

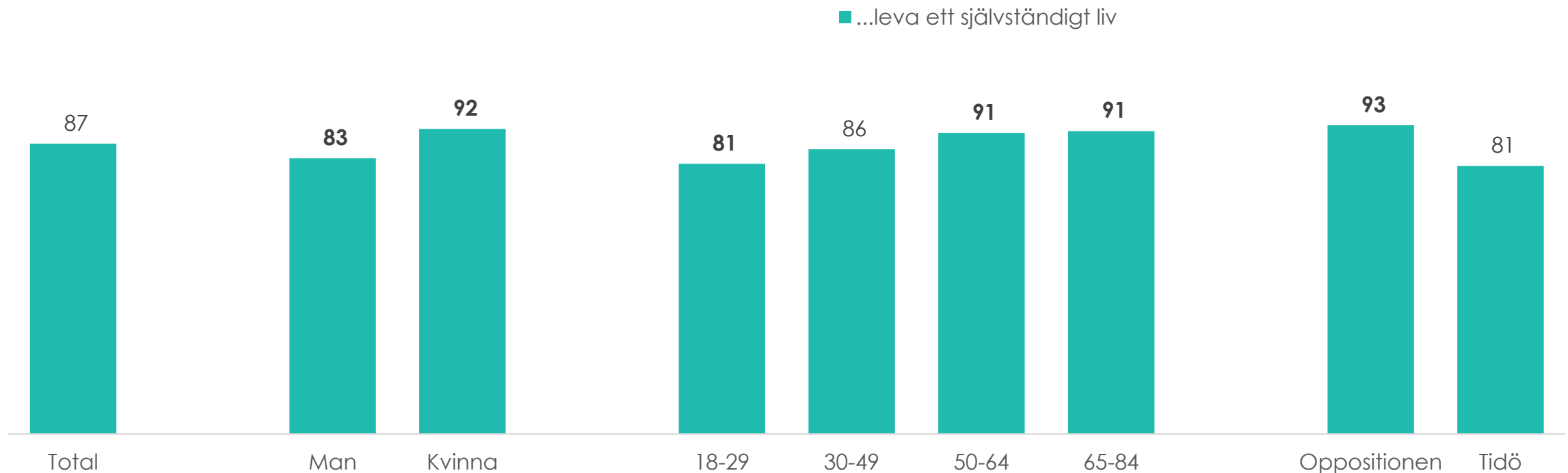

Bas: Samtliga, 2002 intervjuer

Bred uppslutning kring lika möjligheter till självständigt liv – högre bland kvinnor och äldre

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden: Människor med funktionsnedsättning ska ha samma möjlighet som andra att...

Andelar ganska + mycket stor utsträckning, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

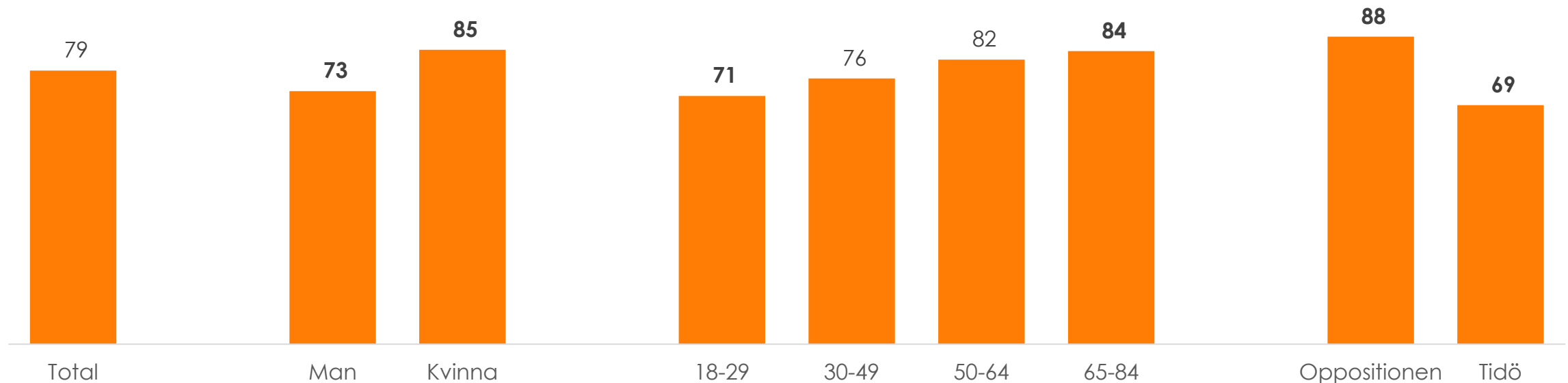

Majoriteten instämmer i rätten till eget boende – högre bland kvinnor och äldre

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden: Människor med funktionsnedsättning ska ha samma möjlighet som andra att...

Andelar ganska + mycket stor utsträckning, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

■ ...bo i eget boende

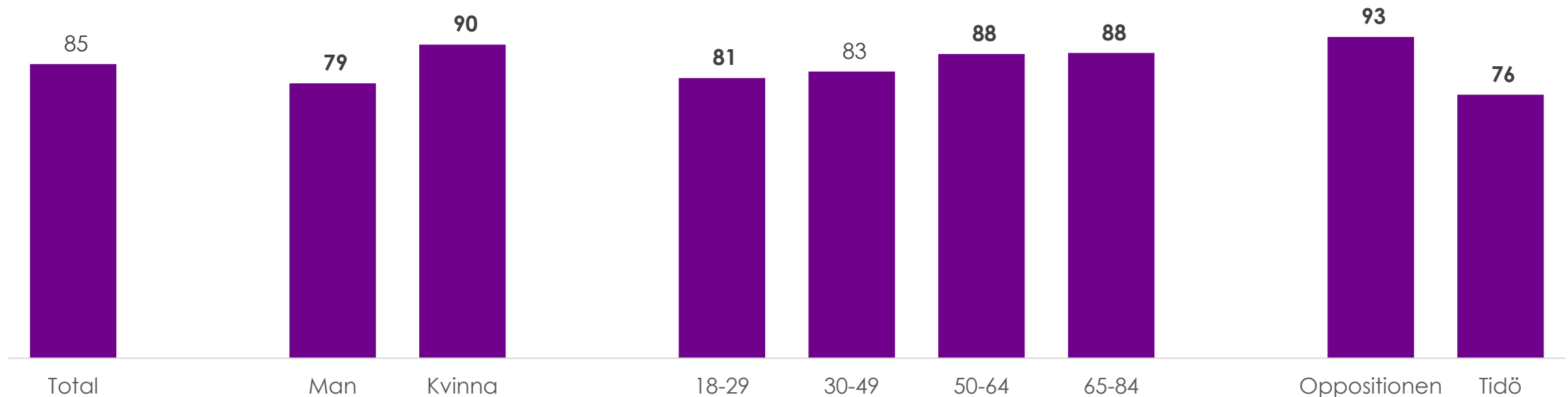

Starkt stöd för rätten till sysselsättning – högre bland kvinnor och äldre

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden: Människor med funktionsnedsättning ska ha samma möjlighet som andra att...

Andelar ganska + mycket stor utsträckning, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

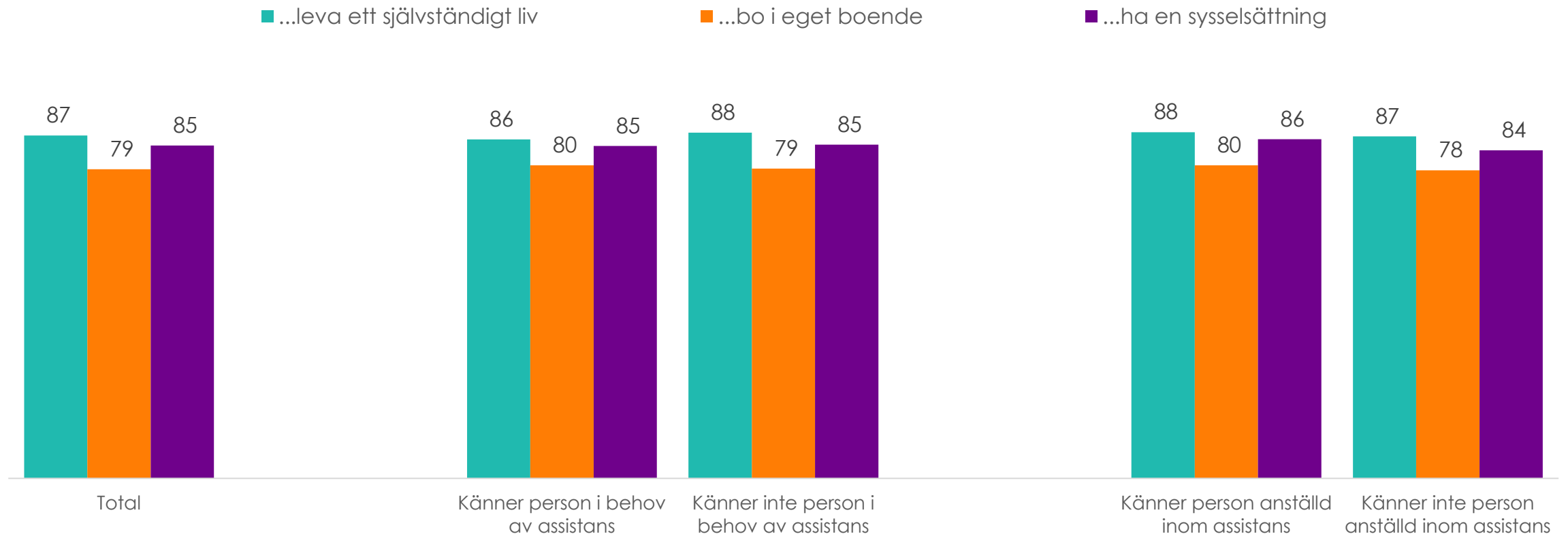
■ ...ha en sysselsättning

Starkt stöd för lika möjligheter – oavsett egen närhet till assistans

I vilken utsträckning håller du med om följande påståenden: Människor med funktionsnedsättning ska ha samma möjlighet som andra att...

Andelar något + mycket större utgifter, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

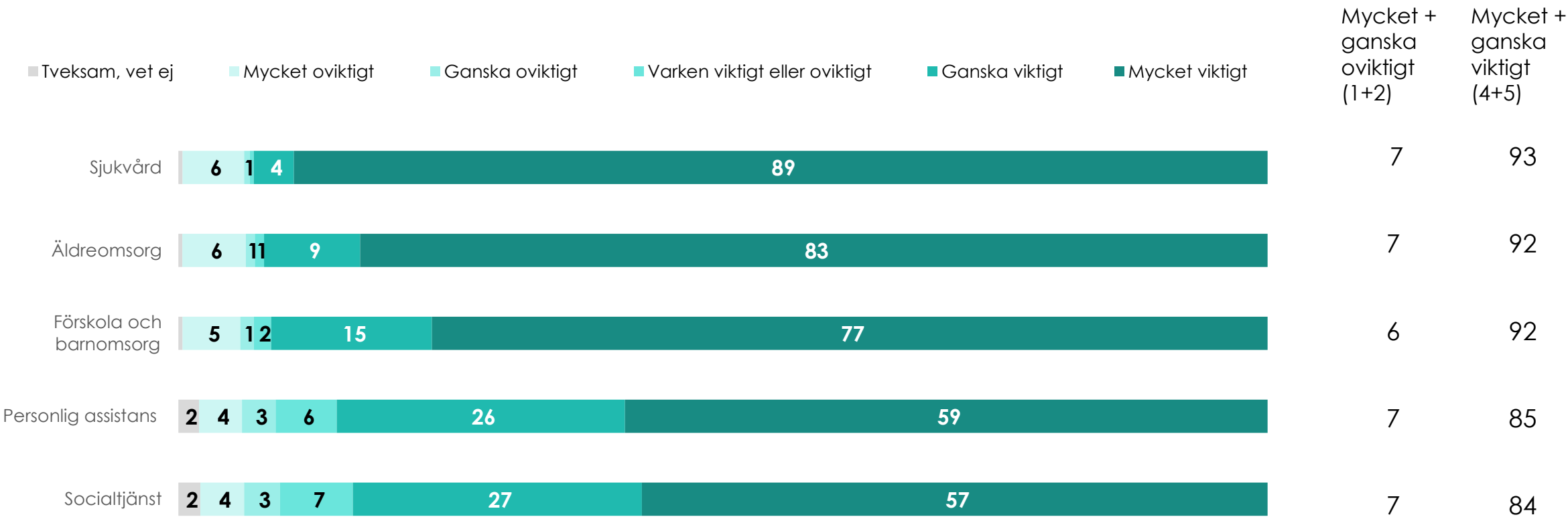
An aerial photograph of a long, curved bridge spanning a body of water. The water is a deep blue-green color. The bridge is illuminated with warm yellow lights, and a single person can be seen walking across it. The overall mood is serene and contemplative.

Personlig assistans i politiken – prioriteringar och satsningar

Välfärdsområden viktiga överlag – personlig assistans och socialtjänst minst relevant

Hur viktigt tycker du att det är att varje individ i Sverige har god tillgång till följande välfärdsområden?

Andelar i %

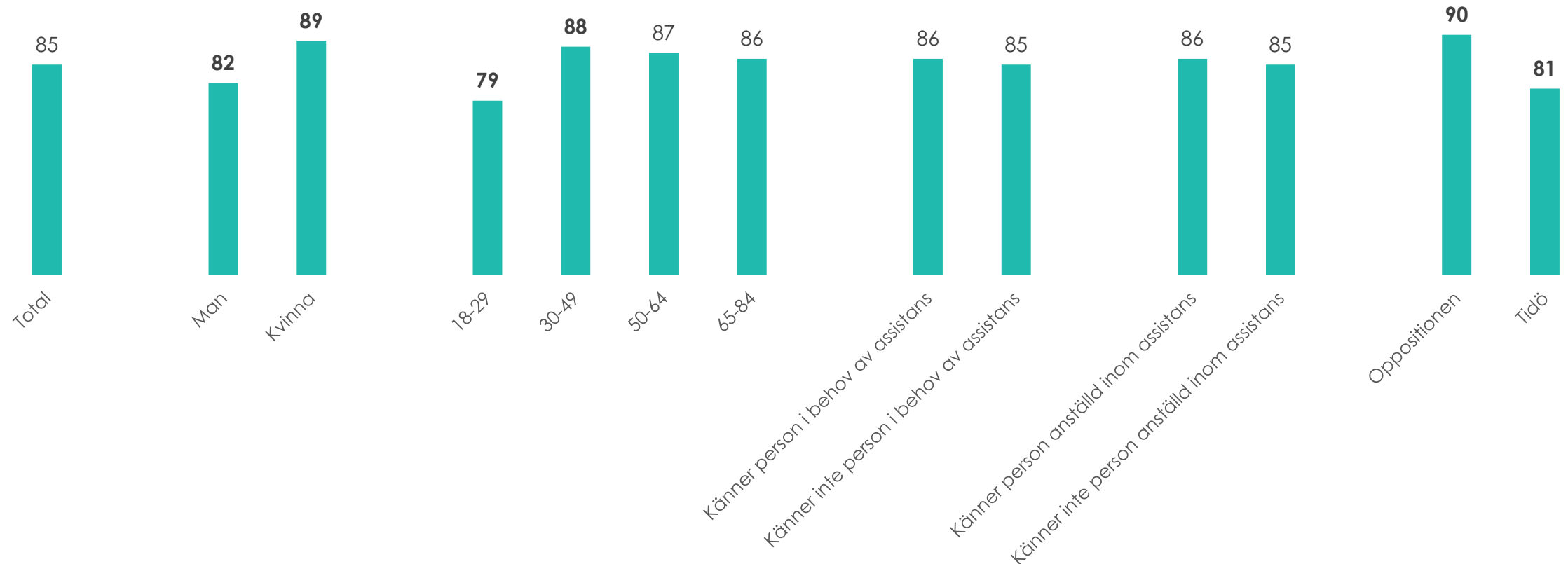
Bas: 2002 intervjuer

Personlig assistans mindre viktigt för män och yngsta

Rödgröna sympatisörer prioriterar frågan klart högre än Tidösympatisörer

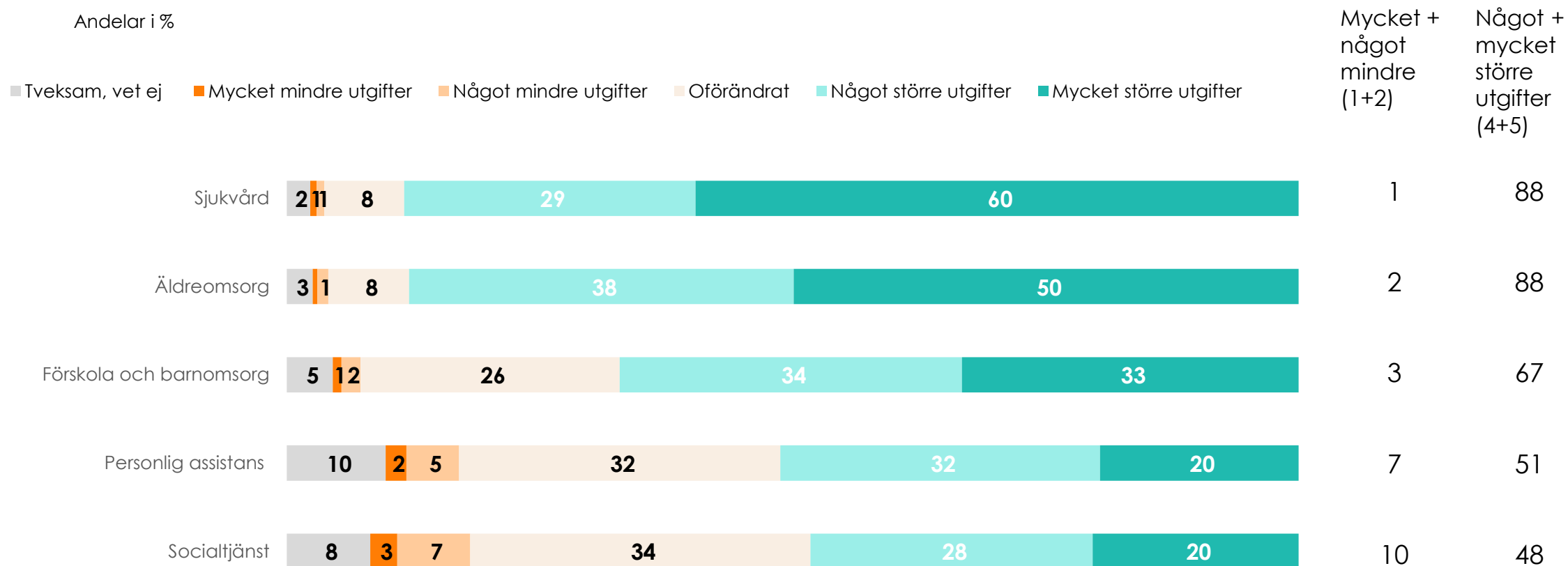
Hur viktigt tycker du att det är att varje individ i Sverige har god tillgång till följande välfärdsområden?

Andelar ganska + mycket viktigt, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

Äldreomsorg anses vara mer underfinansierat än personlig assistans

Vilka av följande välfärdsområden tycker du att man ska satsa mer eller mindre statliga utgifter på?

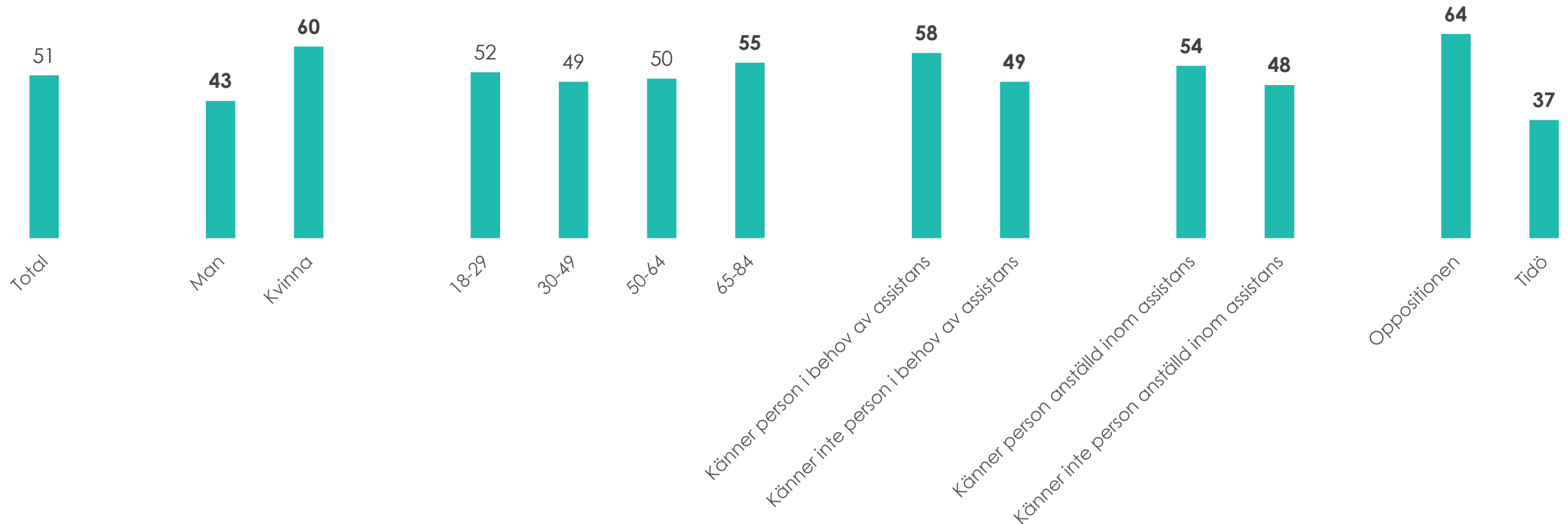

Bas: 2002 intervjuer

Närhetsprincip och politiska sympatier hänger ihop med synen på satsningar

Vilka av följande välfärdsområden tycker du att man ska satsa mer eller mindre statliga utgifter på?

Andelar något + mycket större utgifter, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

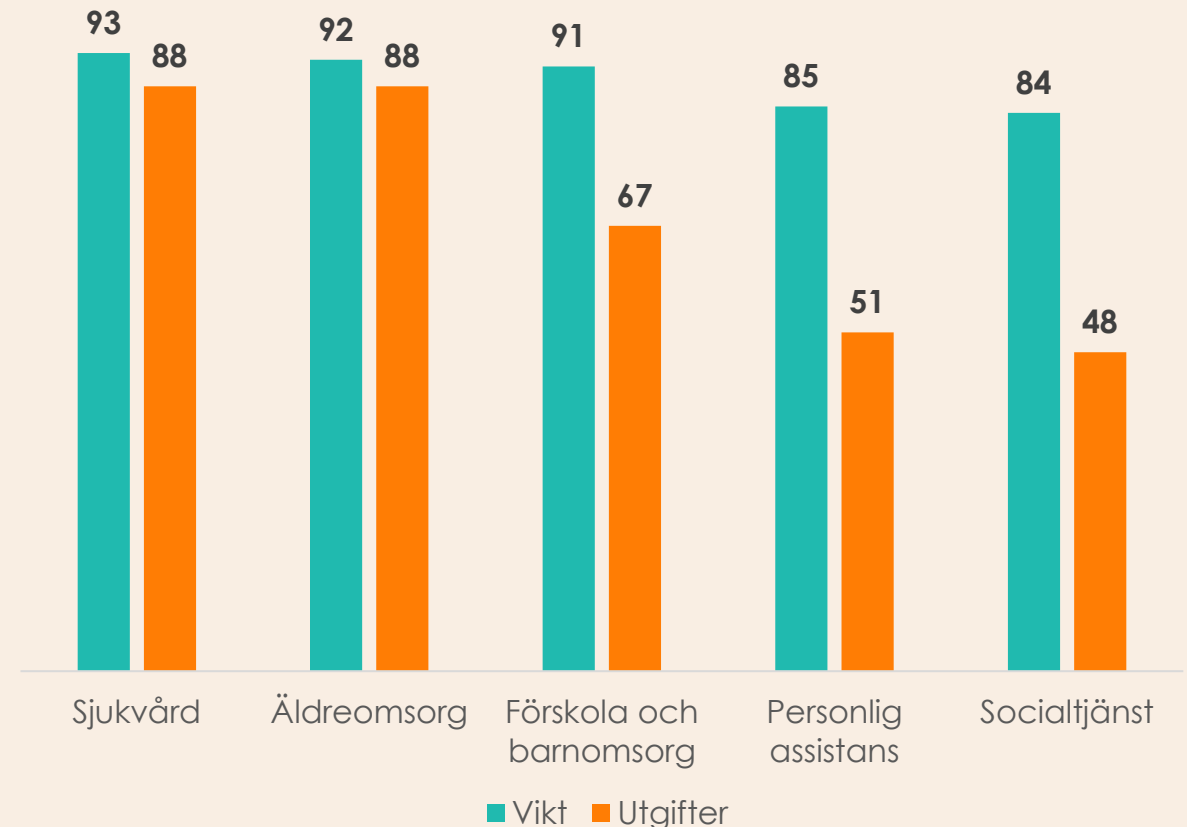
Bas: Totalt 2002, Man 1 039, Kvinna 963, 18-29 361, 30-49 689, 50-64 481, 65-84 471, känner person med behov: 393, känner inte person med behov: 1513, känner anställd inom assistans: 1008, känner inte person inom assistans: 888

Viktighet en sak – önskade satsningar en annan

Denna graf visar dels i vilken utsträckning svenskarna anser att det är viktigt att alla människor har tillgång till följande välfärdsområden, om man vill se ökade utgifter till samma välfärdsområden.

På en viktighetsskala ligger samtliga välfärdsområden ganska "jämnt" om man slår ihop ganska och mycket viktigt.

Däremot framträder en annan bild i synen på vilka områden som bör ha ökade offentliga satsningar.

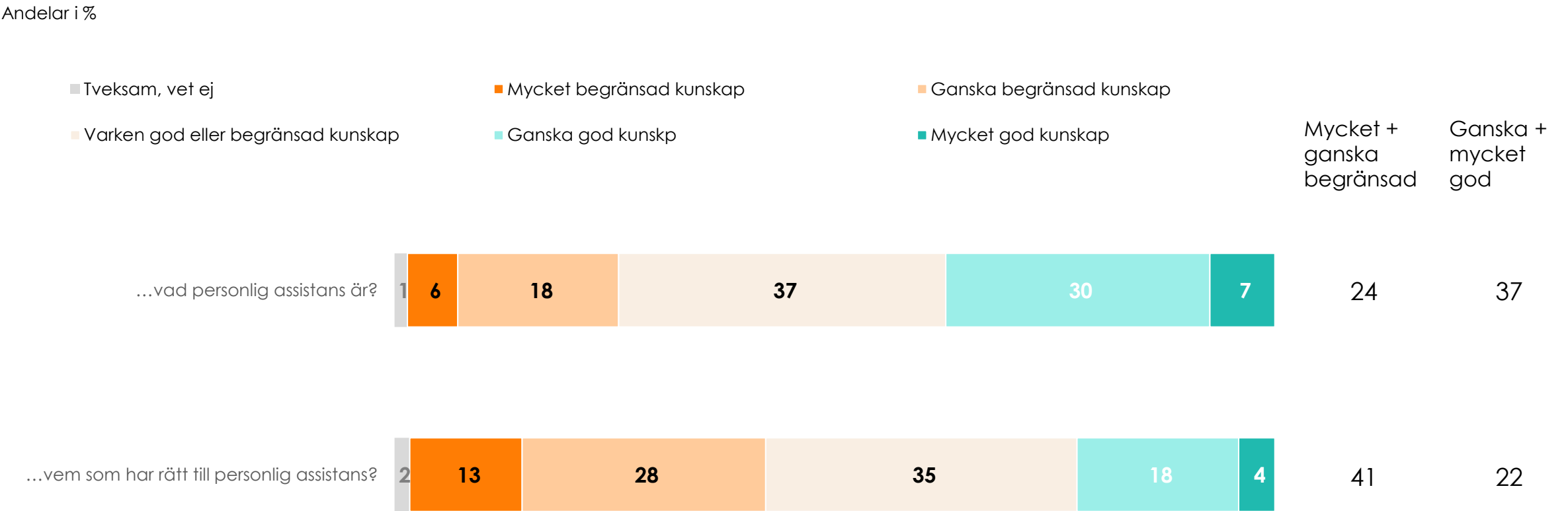

Kunskap och ödmjukhet

En av fem har god kunskap om vem som har rätt till assistans

Hur begränsad eller god kunskap har du om...?

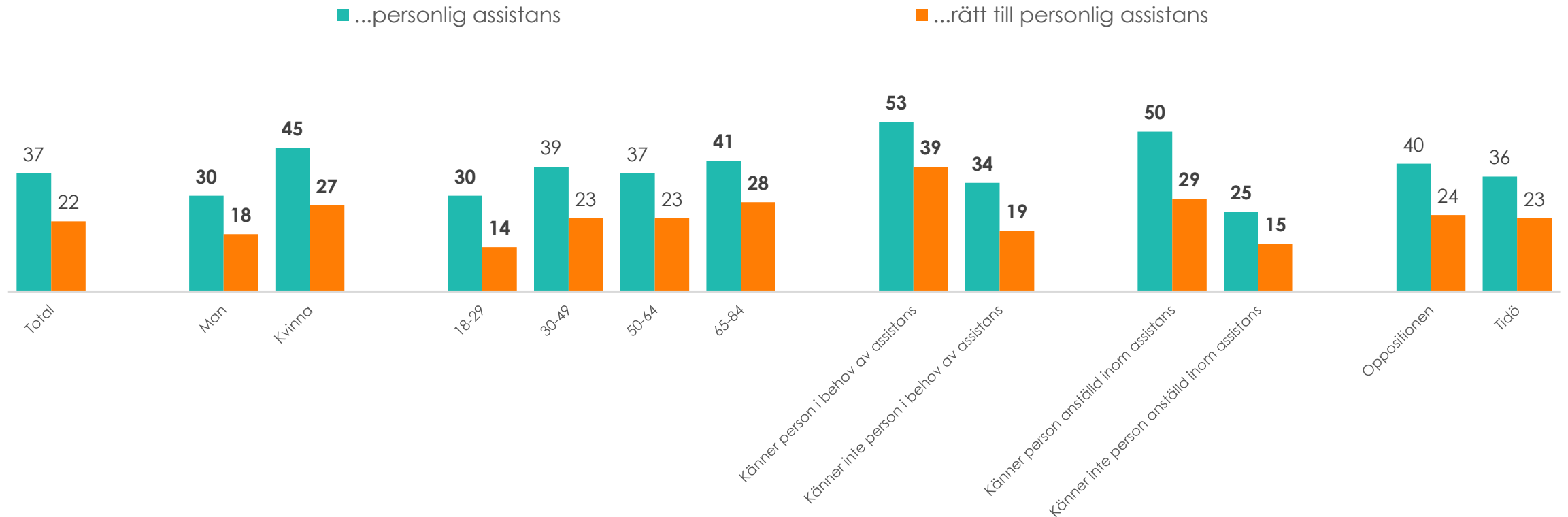

Bas: 2002 intervjuer

Tydliga skillnader i kunskap mellan kön och närhet till personlig assistans

Hur begränsad eller god kunskap har du om...?

Andelar ganska + mycket god kunskap, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

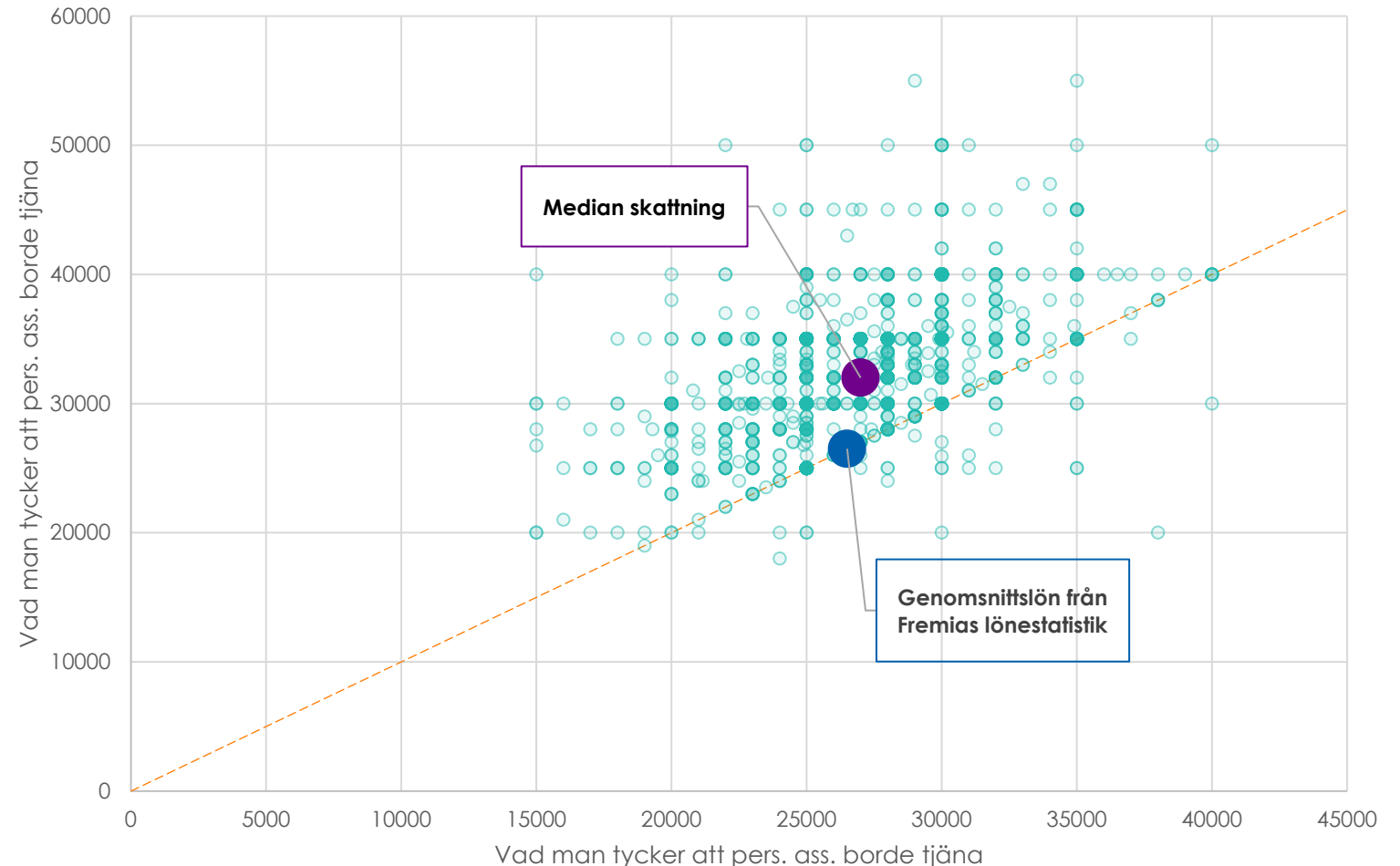
Bas: Totalt 2002, Man 1 039, Kvinna 963, 18-29 361, 30-49 689, 50-64 481, 65-84 471, känner person med behov: 393, känner inte person med behov: 1513, känner anställd inom assistans: 1008, känner inte person inom assistans: 888

Personliga assistenters löner värderas i linje med Fremias lönestatistik

Enligt Fremias lönestatistik tjänar en personlig assistent i genomsnitt ungefär 26500 kr/mån. Svenskarna i allmänhet **tror däremot att lönen är** omkring 500 kronor högre, omkring **27000**, och att de **borde tjäna** runt **32000**.

Det genomsnittliga glappet mellan antagen och värderad lön för personliga assistenter är omkring 5000-5500 kronor.

Det finns en politisk dimension i uppfattning om hur mycket och vad personliga assistenter bör tjäna. Sett till genomsnitt undervärderar oppositionen befintlig lön i jämförelse med Tidö: Oppositionen tror att man tjänar 26,8, Tidö 27,5. Samtidigt anser oppositionen att lönen borde vara högre än Tidö: 33,3 respektive 31,8.

Sju av tio tror att vem som helst kan bli beroende av assistans

70%

Tror att vem som helst kan få behov av personlig assistans

74%

Något fler men nära i behov av assistans är ödmjuka inför detta

Signifikanta skillnader framträder mellan olika grupper.

Kvinnor (76%) jämfört med män (63%) tror i högre grad att vem som helst kan hamna i en sådan situation.

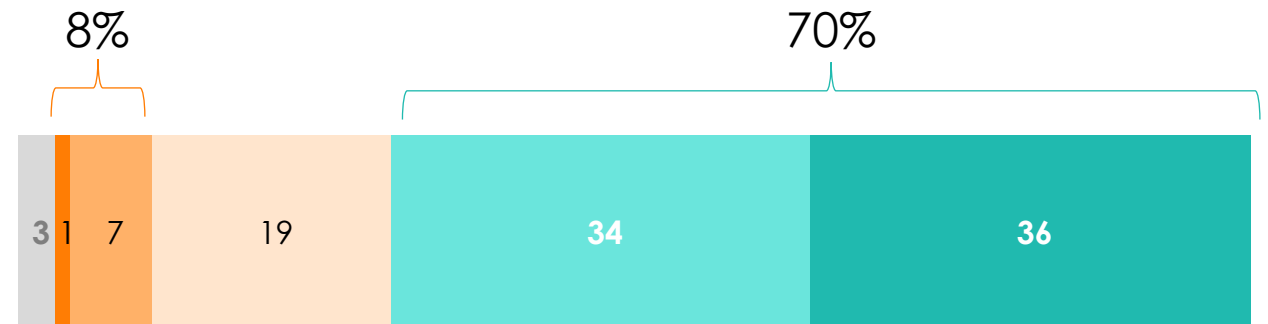
Även ålder skiljer sig åt där de allra yngsta 18-29 år tror det i lägre grad (61%), jämfört med de allra äldsta 65-84 år (76%).

Har man en koppling till personlig assistans tror man det i högre grad - 74 procent både bland de som känner någon som har personlig assistans och som arbetar som det.

I vilken grad tror du att vem som helst kan hamna i en situation där personlig assistans blir nödvändig?

Andel i %

■ Tveksam, vet ej ■ Mycket låg grad ■ Ganska låg grad
■ Varken hög eller låg grad ■ Ganska hög grad ■ Mycket hög grad

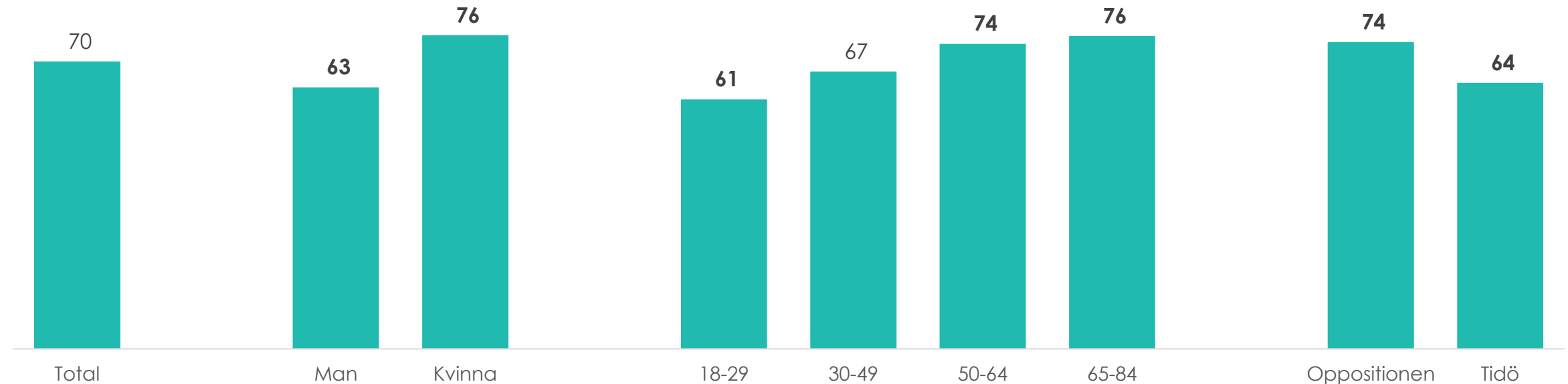

Bas: Samtliga, 2002 intervjuer

Demografiska såväl som politiska skillnader i ödmjukheten inför att få personlig assistans

I vilken grad tror du att vem som helst kan hamna i en situation där personlig assistans blir nödvändig?

Andelar ganska + mycket hög grad, %. Fetmarkerat tal anger statistisk signifikant skillnad mot genomsnittet.

Bas: 2002 intervjuer

Kontakt

Katarina Hajdu

katarina.hajdu@veriangroup.com

Anton Wallin

anton.wallin@veriangroup.com

Powering decisions
that shape the world.